

Tartalom

Bevezetés	9
1. Kultúrafogalmak és -modellek	11
1.1. Bevezetés	11
1.2. A kultúra elemei	12
1.3. A kultúra definiálása	21
1.4. A kultúra jellemzői	25
1.5. Kultúramodellek	26
1.6. Összefoglalás	47
2. Kulturális sokk és adaptáció	51
2.1. Bevezetés	51
2.2. A kulturális sokk fogalma, kiváltó okai és szintjei	52
2.3. A kulturális sokk lehetséges forrásai és tünetei	55
2.4. A kulturális sokk mértéke	57
2.5. A kulturális adaptáció fázisai	60
2.6. Megküzdési stratégiák	64
2.7. Interkulturális adaptáció modellek	68
2.8. Személyes történetek, példák a kulturális sokkra	70
2.9. Összefoglalás	81

3. Sztereotípiák	85
3.1. Bevezetés	85
3.2. A sztereotípiia fogalma	87
3.3. Fogalmi elhatárolások	90
3.4. Sztereotípiaelméletek – társadalmi szintű magyarázatok	92
3.5. Sztereotípiaelméletek – egyéni szintű, pszichológiai magyarázatok	96
3.6. A sztereotípiák megváltoztathatósága – az egyéni és társadalmi szintű komponensek szerepe	100
3.7. Egyéni és csoportstratégiák veszélyeztetett nemzeti identitás esetén	104
3.8. A kutatási-elméleti irányzatok összefoglalása	105
3.9. A sztereotípiák mérésére használt módszerek	107
3.10. Összefoglalás	108
4. Etnocentrizmus	115
4.1. Bevezetés	115
4.2. Az etnocentrizmus fogalma és dimenziói	116
4.3. A patriotizmus természete	118
4.4. A nacionalizmus természete	119
4.5. Internacionalizmus/kozmopolita magatartásformák	121
4.6. Az előítéletes attitűd kapcsolata az etnocentrizmussal	122
4.7. Az etnocentrikus ellentét okai, mértéke az egyes csoportok között – a verseny és a kapcsolat befolyásoló szerepe	124
4.8. Az etnocentrizmus pszichológiai alapjai és magyarázatai	126
4.9. Az etnocentrikus érzelmek mérése és alakulása Magyarországon	129
4.10. Összefoglalás	134
5. A kultúra és a személyiség kapcsolata	139
5.1. Bevezetés	139
5.2. A személyiség fogalmkörét magyarázó elméletek	141
5.3. A kultúra és a személyiség kapcsolata	144
5.4. A személyiség mérési lehetőségei	149
5.5. Összefoglalás	154

6. Az interkulturális kommunikáció alapjai	159
6.1. Bevezetés	159
6.2. Az interkulturális kommunikációt felerősítő folyamatok	160
6.3. Domináns kultúra és társkultúrák	164
6.4. Az emberi kommunikáció lényege	166
6.5. Interkulturális kommunikációs modell	170
6.6. Kulturális konvergencia	172
6.7. Összefoglalás	174
7. A nyelvi kommunikáció interkulturális vetületei	179
7.1. Bevezetés	179
7.2. A nyelv kommunikációs funkciói	180
7.3. A nemzetközi üzlet nyelve	183
7.4. Nyelv és kultúra	186
7.5. Nyelv és gondolatok	192
7.6. Kultúra és az interakció szabályai	193
7.7. Különbségek a nők és a férfiak nyelvi stílusában	200
7.8. Összefoglalás	202
8. Nonverbális kommunikáció az interkulturális kapcsolatrendszerben	209
8.1. Bevezetés	209
8.2. Nonverbális kommunikáció a mindennapokban	210
8.3. Nonverbális kommunikáció és kultúra	212
8.4. Megjelenés	213
8.5. Mozdulatok, kinezika	217
8.6. Arckifejezések	222
8.7. Szemkontaktus és tekintet	226
8.8. Érintés	228
8.9. Paranyelv (paralingvisztika)	230
8.10. Tér és távolság	231
8.11. Összefoglalás	235

9. Interkulturális tárgyalások	241
9.1. Bevezetés	241
9.2. A tárgyalástechnika irodalmának osztályozása	242
9.3. Konfliktusok és megoldások	244
9.4. A nemzetközi tárgyalás mint társasjáték	248
9.5. A játéktábla mint a tárgyalás keretrendszere	250
9.6. A játékosok	254
9.7. A szereplők jellemzői	256
9.8. Az ügy jellemzői	260
9.9. A tárgyalási folyamat jellemzői	261
9.10. Tétek észlelt nagysága	263
9.11. Tárgyalási stílusok	266
9.12. Harmadik fél bevonása a tárgyalásokba	269
9.13. Összefoglalás	270
A kötet szerzői	279